

Rada seniorů České republiky, o. s.

nám. W. Churchilla 2, 113 59 Praha 3

Telefon: +420 234 462 073-7

Web adresa: www.rscr.cz

E-mail: rscr@rscr.cz

Dr.Ing.Jaromír Drábek

ministr práce a sociálních věcí ČR

Na Poříčním právu 1

128 01 Praha 1

Váš dopis zn./ze dne
dne 31. března 2011

Naše značka (uvedte v odpovědi)

Vyřizuje/linka

V Praze

Věc: Zásadní připomínky a zásadní návrhy k návrhu zákona, kterým se mění zákon o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, k návrhu zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, k návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti se sjednocením výplaty nepojistných sociálních dávek a k návrhu zákona, kterým se mění zákon č.359/1999 Sb., o sociálně – právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Vážený pane ministře,

děkujeme za možnost připomínkovat legislativní návrhy tzv. „sociální reformy“, která zásadním způsobem mění správu nepojistných sociálních dávek, systém pomoci zdravotně postiženým občanům, nastavení podmínek zabezpečení osob v hmotné nouzi, podmínky některých dávek státní sociální podpory a některé aspekty rodinné politiky státu. Rada seniorů ČR zaujímá, v rámci svého mandátu, stanoviska pouze k těm návrhům právních předpisů, které mají vztah k příjemcům starobních penzí. Právo připomínkovat legislativu za ostatní sociální skupiny si neosvojuje. **Rada seniorů ČR zásadně nesouhlasí s testováním majetkových poměrů seniorských žadatelů u dávek hmotné nouze, se zavedením institutu časově omezeného poskytování sociálních dávek na bydlení, s omezením financování sociálních služeb ze strany státu při převedení těchto kompetencí na kraje a se zrušením průkazů mimořádných výhod pro zdravotně postižené. Rada seniorů upozorňuje na velké riziko související s podstatným navýšením rozsahu subjektivního rozhodování úředníků o jednotlivých stupních příspěvku na péči. Rada seniorů s lítostí konstatuje, že přislíbené systémové řešení sociální ochrany seniorů bydlících v nájemních bytech návrh tzv. „sociální reformy“ neobsahuje! V souladu se svým mandátem uplatňuje Rada seniorů ČR následné zásadní legislativní návrhy:**

NÁVRH ZÁKONA, KTERÝM SE MĚNÍ NĚKTERÉ ZÁKONY V SOUVISLOSTI SE SJEDNOCENÍM VÝPLATY NEPOJISTNÝCH SOCIÁLNÍCH DÁVEK

1) Změna zákona o pomoci v hmotné nouzi

1) Vkládá se nový bod 1, následné body se přečísľují. Nový bod 1 zní: V § 2 odstavci 3 se na konec textu doplňuje věta druhá, která zní: **„U osob starších 70 let se za vážnou újmu na zdraví považuje též ztráta bydlení.“**

Zdůvodnění:

Exekuce na vyklizení bytu a ztráta nájemního práva z důvodu neplacení nájemného a dalších služeb souvisejících s bydlením po dobu tří měsíců pro nedostatečné příjmy, má u seniorů charakter vážné újmy na zdraví až přímé ohrožení života. Realizovaný výzkum „O dostupnosti přiměřeného nájemního bydlení seniorů v hlavním městě Praze“ prokázal, že tento jev existuje v řádu desítek až stovek případů. Obdobná situace jako v Praze může být též v dalších velkých městech v České republice. Prokázaná existence tohoto jevu zakládá nezbytnost systémového řešení. Vhodným nástrojem je institut systému hmotné nouze, tzv. Mimořádná okamžitá pomoc, který se navrhuje rozšířit o pomoc seniorským neplatičům nájemného. Řešení nedokonalosti současného sociálního systému ve vztahu k osamělým seniorům bydlících v nájemních bytech bylo dohodnuto na společném zasedání vedoucích představitelů Ministerstva práce a sociálních věcí ČR a Rady seniorů ČR dne 2.12. 2010.

2) V nově navrhovaném § 33 odstavci 3 se za konec textu doplňuje věta třetí, která zní: **„Doplatek na bydlení lze přiznat také osobě starší 70 let jejíž příjem po úhradě nákladů na bydlení snížených o příspěvek na bydlení⁽¹²⁾ nedosahuje částky živobytí (§ 24 odst.1 písm.b).“**

Zdůvodnění:

Navrhuje se odstranit současnou nedokonalost systému pomoci v hmotné nouzi, který je nastaven pouze na příjmy, nikoliv na výdaje základních životních potřeb, tj. i na úhradu bydlení. Pro osamělé seniory a zejména seniorky, kteří nuceně obývají větší než normativně stanovené byty (obce volnými malometrážními byty nedisponují a také na trhu nájemního bydlení nejsou pro seniory cenově dostupně), je příspěvek na bydlení nedostatečný až nulový. Osoby pak nedosahují ani částky živobytí a protože mají vyšší příjmy než 1,3 násobku částky živobytí, tak ani na doplatek na bydlení nemají nárok. Anomálii se navrhuje odstranit. Řešení nedokonalosti současného sociálního systému ve vztahu k osamělým seniorům bydlících v nájemních bytech bylo dohodnuto na společném zasedání vedoucích představitelů Ministerstva práce a sociálních věcí ČR a Rady seniorů ČR dne 2.12. 2010.

3) V nově navrhovaném § 35a se na konec textu doplňuje věta čtvrtá, která zní: **„Ustanovení se nepoužije u osob starších 70 let.“**

Zdůvodnění:

Příjemce starobní penze pobírající doplatek na bydlení je příjmově závislý po celou dobu dožití pouze na své penzi, která je jeho hlavním příjmem. Časově omezené poskytování dávky je u této sociální skupiny věkově diskriminující, což právní řád České republiky zakazuje.

4) Za bod 41 se vkládá nový bod 42, ostatní body se přečísľují. Nový bod 42 zní: V § 37 písmenu a) se na konec textu vkládá další věta, která zní: **„U ztráty bydlení osoby starší 70 let se stanoví k doplnění příjmu do výše úhrady dlužných nákladů na bydlení.“**

Zdůvodnění:

Exekuce na vyklizení bytu a ztráta nájemního práva z důvodu neplacení nájemného a dalších služeb souvisejících s bydlením po dobu tří měsíců pro nedostatečné příjmy, má u seniorů charakter vážné újmy na zdraví až přímé ohrožení života. Realizovaný výzkum „O dostupnosti přiměřeného nájemního bydlení seniorů v hlavním městě Praze“ prokázal, že tento jev existuje v řádu desítek až stovek případů. Obdobná situace jako v Praze může být též v dalších velkých městech v České republice. Prokázaná existence tohoto jevu zakládá nezbytnost systémového řešení. Vhodným nástrojem je institut systému hmotné nouze, tzv. Mimořádná okamžitá pomoc, který se navrhuje rozšířit o pomoc

seniorským neplatičům nájemného. Řešení nedokonalosti současného sociálního systému ve vztahu k osamělým seniorům bydlících v nájemních bytech bylo dohodnuto na společném zasedání vedoucích představitelů Ministerstva práce a sociálních věcí ČR a Rady seniorů ČR dne 2.12. 2010.

2) Změna zákona o sociálních službách

1) V nově navrhovaném § 101a odstavci 2 se věta druhá a třetí **zrušují**.

Zdůvodnění:

Financování sociálních služeb je nastaveno na více zdrojů. Kromě státního rozpočtu vypisují výběrová řízení na poskytnutí grantu na financování sociálních služeb též kraje i statutární města. Přesto je financování některých sociálních služeb výrazně nedostatečné (například seniorských poraden Rady seniorů ČR). Odebírat ze systému zdroje ve výši 20 procentních bodů celku je zcela neodpovědné a pro velké množství provozovatelů také likvidační. Rada seniorů České republiky se systémovým vyváděním státních prostředků na financování sociálních služeb zásadně nesouhlasí.

2) Za bod 74 se vkládá nový bod 75, ostatní body se přečísloují. Nový bod 75 zní: V § 115 odstavec 2 zní:

„(2) Při poskytování sociálních služeb působí rovněž dobrovolníci za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem^{44a)} a dobrovolníci s odbornou způsobilostí dle § 110 a § 111.“

Zdůvodnění:

Znemožňovat dobrovolníkům s předepsanou kvalifikací poskytovat sociální služby klientům zdarma, a to dokonce pod ztrátou akreditace poskytovatele, je v období nedostatku veřejných finančních prostředků neodpovědné a ve vztahu k nekvalifikovaným dobrovolníkům také diskriminační. Tuto anomálii se navrhuje z českého právního řádu odstranit.

3) Změna zákona o státní sociální podpoře

1) Za bod 10 se vkládá nový bod 11, ostatní body se přečísloují. Nový bod 11 zní: V § 27 odstavci 1 se na konec textu doplňuje věta druhá, která zní: **„Institut normativních nákladů na bydlení (§26) se nepoužije u domácnosti osamělé osoby starší 70 let.“**

Zdůvodnění:

Normativní náklady na bydlení definují mimo jiné velikost podlahové plochy pro jednočlennou a dvoučlennou domácnost. A to pro domácnost osamělé osoby 38m² a pro dvoučlennou domácnost důchodců 52 m². Volné malometrážní byty pro přestěhování z větších než normativně stanovených bytů, ale města neumožňují, kritický nedostatek je např. v hlavním městě Praze. Jednočlenných domácností osamělých seniorů a zejména senierek bydlících ve větších než v normativně stanovených bytech je v sektoru nájemního bydlení cca 7 000. Z toho s příjmy do 8 000 Kč 4 000. Z důvodu věku se navrhuje uplatnit u výše uvedené věkové skupiny seniorů výjimku. Řešení nedokonalosti současného sociálního systému ve vztahu k osamělým seniorům bydlících v nájemních bytech bylo dohodnuto na společném zasedání vedoucích představitelů Ministerstva práce a sociálních věcí ČR a Rady seniorů ČR dne 2.12. 2010.

2) V nově navrhovaném § 27a se na konec textu doplňuje věta čtvrtá, která zní: **„Ustanovení se nepoužije u osob starších 70 let.“**

Zdůvodnění:

Příjemce starobní penze pobírající příspěvek na bydlení je příjmově závislý po celou dobu dožití pouze na své penzi, která je jeho hlavním příjmem. Časově omezené poskytování dávky je u této sociální skupiny věkově diskriminující, což právní řád České republiky zakazuje.

Všechny legislativní návrhy považuje Rada seniorů České republiky za zásadní, ke zbývajícím návrhům právních předpisů nezaujímá Rada seniorů České republiky, v souladu se svým mandátem, žádné stanovisko.

Za akceptování opodstatněných a dohodnutých návrhů předem děkujeme, podáváme tuto zprávu a jsme s úctou

Dr.Zdeněk Pernes
předseda
RS ČR